

Izhaja vsak dan

Izdi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

* Seznamne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

* Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Mellin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Dne oglasom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se aprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nežranksane pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Iz otoka Sahalina

PETROGRAD 23. Iz otoka Sahalina poročajo, da je tam vse mirno. Japonci, ki so tamkej prezimili, so se vrnili v svojo domovino, in sicer 700 na ladji, 300 pa na nekem arglžkem parniku. V okraju Korzakov je bila pridržana neka ribiška ladja, na čije krovu se je nahajalo večje število Japoncev.

Boj med Japonci in kozaki.

TOKIO 23. O boju, ki je bil dne 20. t. m. blizu Vanhatune, 7 milj severno od Sakusana med japonskimi četami in kozaki zabajkalske brigade je došlo nadaljno poročilo, da so se kozaki junaško branili ter se umaknili proti Ksiujangu in Šilisu. Še le po brezuspešnih poskusih Japonci so ujeli enega častnika in 4 moše, 1 Japonec je ubit.

Novo japonsko posojilo.

TOKIO 22. (Reuterjev biro) Po dogovorih ki so se vršili med ministri in starimi državniki na eni in bankirji na drugi strani so ti poslednji sprejeli pogoje za novo ljudsko posojilo v znesku 100 milijonov jenov. Posojilo se ima izdati po kurzu 92, obrestovati po 5% in povrniti v 7 letih.

Skrýdlov v Vladivostoku.

PETROGRAD 23. Admiral Skrydlov je dospel včeraj v Vladivostok. Domneva se, da se nahaja med Vladivostokom in Genšancem japonska eskadra obstoječa iz križark.

Potonulo moštvo »Joshime« in »Hatsuse«.

LONDON 23. »Daily Chronicle« je prejel iz Tokija poročilo, da je utonulo s križarko »Joshime« in oklopno četo »Hatsuse« 900 častnikov in pomorščakov.

Poročila generala Kuropatkina.

PETROGRAD 23. (Uradno.) General Kuropatkin je brzojavil danes carju: Naše patrulje in konjeniške čete pazijo onostran gorovja Fengšulien na gibanje prve japonske armade, katere se je koncentrirala v okolici Fengvangčenga. Japonci varujejo svoje pozicije z predstrelkami, ki tvorijo približno polk pehote in s topništvom ter konjeništvom, ki sta nastavljena ob veliki cesti. Japonskega konjevištva je malo videti. Po včeraj semkaj došlih poročilih, zamore se soditi, da se nahaja japonska armada z dvema divizijama v Fengvangčengu in njega okolici. Ena divizija se nahaja pa v Kabalinu, v sredi med Fengvangčengom in Ksiujangom. Glasom daljnih poročil utrjujejo Japonci Fengvangčeng.

PETROGRAD 23. (Uradno.) Brzobjavka generala Kuropatkina na carja od danes se glasi: Danes je bila v prisotnosti vseh čet slovesna zahvalna služba božja na čast sv. Nikolaja Čudotvorca. Po službi božji sem v imenu Vašega Veličanstva zahvalil četam za njihovo hrabro in požrtvovalno službo. Tudi sem jim osebno priobčil vsebino brzobjavke, katero mi je Vaše Veličanstvo poslalo 20. t. m. Čete so odgovorile s hura kliči. Potem sem ukazal izstopiti iz vrst vsem onim, ki so bili odlikovani, kakor tudi onim častnikom in vojakom, ki so vzlele svojim ranam stali v vrstah. Na to so defilirale čete v paradi pred temi hrabrimi vojakmi.

Rusi v Ksiujangu.

LONDON 23. »Reuterjev biro« je prejel 21. t. m. iz Busana poročilo: Kitajci poročajo, da je 2000 Rusov zopet zasedlo Ksiujang.

Iz Niučvanga.

NIUČVANG 23. (Reuterjev biro.) Rusi so zopet zasedli mesto z znatnim oddelkom topništva in pehoto na konjih.

NIUČVANG 23. (Reuterjev biro.) Poročilo o potonulih japonskih ladjah »Joshime« in »Hatsuse« je bilo včeraj popoldne na

paradi prečitano ruskim četam, kar so te vzele na znanje z velikim veseljem.

Na jugu mesta so napravljene utrdbe srednje velikosti. Semkaj došli parniki poročajo, da so pluli mimo kosov ladij, ki utegnejo prihajati od onih ladij, katere so Japonci potopili pred Port Arturjem a so jih Rusi potem razstrelili.

Brzobjavne vesti.

Spor med Vatikanom in Francijo.

RIM 23. Gozore o notni papeževi povelju obiska predsednika Loubeta v Rimu navaja »Popolo Romano« trditev inozemskih časnikov, da bi se bil pod pontifikatom Leona XIII in za časa državnega tajnika Rampolle ne dogodil podoben slučaj. Temu nasproti izjavlja list na podlagi verodostojnih poročil, da zamore konstatovati, da odgovarja nota, dostavljena Franciji in ostalim katoliškim vladam, toliko glede oblike kolikor glede vsebine čni noti, ki jo je pripravil papež Leon XIII, za časa državnega tajnika Rampolle, ko je bil obisk kralja Viktorja Emanuela v Parizu in protiobisk predsednika Loubeta v Rimu sklenjena stvar.

Poslanik Nisard v Parizu.

PARIZ 23. Francoski poslanik pri Vatikanu Nisard, je dospel semkaj.

Predsednik Loubet v Arrasu.

PARIZ 23. Predsednik Loubet je odpoval jutraj s ministerskem predsednikom Combesom in ministri: generalom André in Marueioulom v Arras na svečanost zveznih telovadcev.

Balkansko pismo.

Beligrad, dne 18. maja 1904.

Te dni so bile oči vsega sveta uprte v Niš, kjer sta se sestala — tako nenadoma — vladarja dveh jugoslovanskih plemen, Srbov in Bolgarov, dveh plemen, med katerima je še pred kratkim časom živel sovraštvo, podžigano od dunajsko budimpeštanske diplomacije, ki vidi, da so jej na Balkanu svobodne roke edno le takrat, ako se Srbi in Bolgari medsebojno pripravijo o Makedoniji in so pripravljeni — svojim skupnim sovražnikom na liubo — tudi poklati se med seboj, kakor nas uči žalostna letaica v jugoslovanski zgodovini — 1885. in kakor nam kliče v spomin mesta Pirc in Slivnica!

In sedaj je slavila slovanska zavest zmago nad vsemi intrigami! V Nišu sta se sestala kralj Peter in knez Ferdinand, da dasta jasne izraza jugoslovanski aljansi, katere misel so pred nedavnim začeli propagirati srbski in bolgarski visokošolci. Ta misel je sicer vedno živela v obeh plemenih. Samo spala je globoko v sreu. Ali ko se je enkrat začelo govoriti javno o njej, našla je prijaznega odziva v širokih masah srbskih in bolgarskih, pa tudi vsi resnični prijatelji Jugoslovancev so z veseljem pozdravili to misel, rešiteljico.

Ta sestanek je presenetil ves svet — pa tudi nas v Belemgradu je prijetno iznenadil, ker se ni nič vedlo o njemu do zadnjega momenta. Še-le dan pred sestankom je stvar postala javna in je bila navdušeno pozdravljena med Srbi in Bolgari.

O rezultatu tega znamenitega sestanka se ne ve ničesar pozitivnega in v svetu se komentira na vse možne načine; ali dunajsko in budimpeštansko časopisje odreka iz lahko umljivih razlogov temu sestanku vsaki večji pomen. A temu ni tako! Jaz trdim s polnim prepričanjem, da se je v Nišu podpisala vojna konvencija med Srbijo in Bolgarijo. A v to zvezo pride tudi Črnogora, kar da se sklepati že po tem, da je kralj Peter v istem času odlikoval kajaza Nikolo in Ferdinanda z najvišjim srbskim redom: Karadjordjeve zvezde. A v tem nas lahko utrjuje tudi fakt, da je za banketu nazdravil knez Ferdinand tudi črnogorskemu knezu.

Zveza jugoslovanskih svobodnih držav je tukaj. Ista ima defenziven značaj — proti komu? To je menda vsekemu jasno, proti onim, ki so vedno delali na to, da so bili odnošaji med Srbijo in Bolgarsko napeti, ker so iz tega vlekli svoje koristi!

Austrijska politika, kakor nositeljica pangermanske misli na slovanski jug, kakor avantgarda Nemčije je doživela na Balkanu poraz, bankerot. To je neovržno dejstvo! Svobodne Jugoslovane je srečala pamet, in vsa sreča je, da je niso pustili mimo sebe, ampak so se oklenili z obema rokama. In seboj jih ona vodi k bolji bodočnosti, kar je tolažljivo za vse Jugoslovane in za Slovanstvo sploh!

Vse one lažne vesti v »Zeitu« in »Pester Lloyd« je kralj Peter dementiral na ta le zelo naraven način: »Jaz sem prisegel na ustavo, torej ne smem prelomiti prisege in suspendirati ustane, katero ima pravico spreminjati — ako bi bila potreba za to — edino le narodna skupščina! Abdicirati ne mislim, ker hočem dati svojemu sinu časa, da se pripravi za težavno mesto.«

To je najboljši odgovor različnim Steinhartom in drugim nemškimi žurnalistom, ki govorijo vedno o »križah in nezadovoljstvu« v Srbiji.

Ko bi le v Avstriji bile take razmere kakoršne so v Srbiji! Avstrija lahko zavida Srbiji na krasnih notranjih razmerah. Pa tudi zunanja politika Srbije je krenila na pote, ki vodijo do pravih ciljev.

Le tiho naj bodo različni Steinharti! Srbija je prišla do mirnega razvoja in vse njihove želje, da bi se tu povrnila stari časi Milanovi in Aleksandrovi — ostanajo le same želje.

Predsednik beligradskega akademskega društva »Pobratimstvo«, gospod Ljuba Nešić, odide najbrž za nekoliko dni v Zagreb in v Ljubljano, da se ozebo in formira o razpoloženju za jugoslovanski dijaški kongres v septembru in da stopi s takojšnjimi vodilnimi krogi v dogovore glede jugoslovanske umetniške razstave, ki bo tudi v septembru, ko bo najpripravljen čas za to, ker bodo ravno javne slavnosti v proslavo stoletnice prve srbske revolucije pod vodjom Karadjordjem (Črni Jurjem).

Ob tej priliki se hoče postaviti temelj za kulturno ujedinjenje Jugoslovancev, čemur naj služi najprej umetniška razstava.

Najbolje bi bilo, da se osnujejo v Sofiji, Zagrebu in Ljubljani podobni razstavi, ker tako poolajšamo delo. U ta namen ravno odide gosp. Nešić v središče Hrvatov in Slovencev.

—Milpl.—

Rusko-japonska vojna.

Trst, 23. maja 1904.

Pomen sedanje vojne.

Vsemu svetu, v kolikor ni fanatiziran po slavofobstvu, je jasno da sedanja vojna na skrajnem Vzoku nikakor ni vojna le med Rusijo in Japonsko, tudi ne med narodom japonskim in ruskim, ampak to je prva velika faza v gigantskem boju med belo in rmeno raso za politično in gospodarsko nadvlado na skrajnem Vzoku. Zmaga Japoncev v sedanji vojni bi imela pomen vpešnega začetka organizacije rumene rase proti beli. A če pomislimo, kakove posledice bi imela taka organizacija za svetovno trgovino vsega bellega plemena, potem se pač ne smemo otežati spoznanju, kolika nevarnost preti gospodarskemu življenju, ako zmaga Japonci, in s polnim pravom smemo reči, da se Rusija bori sedaj za — Evropo. — Kakor je bil nekdanj Slovan, ki je se svojimi prsi tvoril obrambeni zid za civilizacijo Evrope, tako krvavi danes zopet Slovan v boju proti istemu azijatstvu za neizmerne gospodarske interese te Evrope! A hvaležnosti ne nahaja sedaj, kakor je ni tedaj, ko je vekove stal na straži proti azijatskemu barbarstvu, da se je

mogla Evropa mirno razvijati in kulturno napredovati. A sedaj ga psuje ista Evropa, češ, da je zaostal — a zaostati je moral kulturno, ker pod orožjem ni mesta za kulturno snovanje — in psuje tudi iste Ruse in želi zmage Japoncem!

No, če mi kažemo na nevarnost, ki bi v slučaju japonske zmage navstala za iste japončilske narode v Evropi in v Ameriki, se nam rogajo, češ, da tista nevarnost rumene rase je le bajka..., s katero hoče Rusija pokrivati svojo grabežljivost. No, danes se moramo sklicevati na angleški glas, ki govori, da vendar ni to prazna bajka. Londonški dopisnik francoskega lista »Journal des Debats« pripoveduje, da so v vplivnih angleških krogih zelo vznemirjeni radi izida sedanjih vojne, kajti med visokimi angleškimi uradniki so zelo v skrbeh, da bi zmaga Japonske v tej vojni mogla dovesti domače prebivalstvo v Indiji na zelo slabe misli. — Belega človeka so smatrali tamkaj nepremagljivim, sedaj ga pa ne več vsled angleškega poročanja o sedanji vojni! Neki visoki uradnik v Indiji piše, da bo konec angleškemu gospodstvu tamkaj, ako Indijci pridejo do zavesti, da morejo premagati belega človeka!

Ali niso to zanimive izpovedi o — nevarnosti rumene rase?! Slovanska kri je zopet, ki se žrtvuje v obrambo interesov Evrope!

Velika naročila torpedov.

Iz Reke poročajo, da se razna vlade naročile pri Whiteheadove tovarni za torpede najmodernije 6 in in metrov dolga torpede. Avstro-ogrška je naročila 120, Rusija 100 Italija 50 in francija 130 komadov.

Od zadnjega ruskega posojila

v znesku 800 milj. Frankov, ki se je vzelo na Francoskem, je bilo v par dneh že oddano 650 milijonov po 99%. Iz tega se vidi kako velik kredit vživa Rusija vzlic vsemu kričanju Japonofilov. O enem židovski bankirski listi že ponujajo novo posojilo.

Spor med Vatikanom in Francijo.

Francoski poslanik pri Vatikanu Nisard je odpoklican iz Rima na nedoločen čas ter je že dospel v Pariz. Povod temu je protestna nota papeževa proti potovanju predsednika Loubeta v Rim. Parizki list »L'Humanité« je priobčil tekst te protestne note, a dognalo se je, da ima nota, ki je bila dostavljena Franciji drugi in manj ostri tekst nego li ona, katero je poslal Vatikan drugim katoliškim vladam. Sama protestna nota a še bolj pa fakt, da je Vatikan z drugo protestno noto pri katoliških državah tožiti francosko, je dalo Franciji povod, da je odpoklicala svojega poslanika. Vendar niso diplomatične zveze še pretrgane, nego odpravlja posle poslaništva v Rimu tajnik istega, Ballero. Papeški nuncij Lorenzelli se nahaja pa še v Parizu.

Dnevne novice.

Ljubljanski župan g. Ivan Hribar je — kakor javlja »Slov. Narod« — obolel za hudim pljučnim katarom. Moral bo na jug za nekaj tednov. To vest vsprejemljemo iskrenim obžalovanjem in želimo g. županu popolnega skorajšnjega ozdravljenja.

Shod slovenskih jestvinčarjev. Včeraj popoldne se je vršil v »Narodnem domu« pri sv. Ivanu ob živahni udeležbi zaupni shod slovenskih jestvinčarjev v Trstu.

Za danes dajemo na znanje slavnemu poštnemu ravnateljstvu, da je bilo shodu konstatirano, da so bila za ta shod oddana na pošto v nedeljo jutraj ob 1. uri popolunoči, a da so ta vabila prejeli nekateri udje še le včeraj v ponedeljek ob 1. uri popoldne, mnogi jih

najbrž niti do tega časa niso prejeli in tako niso mogli priti na zborovanje.

Obširneje poročilo o tem shodu priobčimo v prihodnji številki.

Mesto potovalnega poljedelskega učitelja sa slovenskim učnim jezikom razpisuje c. k. nameštstvo za politični okraj Tolmin in občine trnovske planote se sedežem v Tolminu.

Dolžnosti potovalnih učiteljev določene so v posebnem službenem navodilu in obstoje večinoma v strokovnem potovalnem poučevanju kmetijskega prebivalstva s tem, da se mu daje poljudna, s praktičnimi dokazili združena predavanja o različnih strokah domačega kmetijstva, posebno pa o poljedelstvu, živinoreji, mlekarstvu, sadjarstvu in sadjarstvu. Poljedelski potovalni učitelji se nastavljajo pogodbeno, za sedaj za jedno poskušno leto; oni so pomožni organi c. k. nameštstva in se pridelajo eventualno kakemu c. k. okrajnemu glavarstvu. Isti dobivajo letnino 1800 kron. stalni potni paušal 1000 kron, stanovino 300 kron in paušal za nabavo kuzjevnih in strokovnih pomočkov 100 kron kateri prejemki se izplačujejo naprej v mesečnih obrokih.

Po preteku vaskih štirih let popolnoma povojnega službovanje, poviša se gorja letnina in sicer za štiri štiriletna po 250 kron. Prosilci za gori omenjeno mesto vložiti morajo svoje, zadostno z dokumenti preskrbljene prošnje z dokazom starosti, avstrijskega državljanstva, dovršenih študij, delovanja v kmetijski praksi in jezikovnega znanja do najdalje 30. junija 1904. na c. k. nameštstvu.

Oni prosilci, ki so položili skušnjo učiteljske sposobnosti za pouk na kmetijskih šolah, ali ono za sadjarstvo in vinarstvo na visoki šoli za poljedelstvo na Dunaju, imajo prednost, kakor tudi oni prosilci, ki zmorejo dokazati zadostno znanje drugih deželnih jezikov.

Naša pevska društva. Iz pevskih krogov nam pišejo:

Ozirom na notice, ki jo je prinesla »Edinost« pred nekoliko časa, bi želel reči tudi jaz svojo. Pisec omenjene notice priporoča utesnenje, oziroma zmanjšanje števila veselice, ki jih prirejajo naša mestna in okoličanska pevska društva. To isto je bilo priporočeno že tudi po raznih družih dopisnikih, a vse priporočanje je ostalo brezupno.

Moja malenkost je mnenja, da bi ostalo vse pri starem, tudi ko bi se ustanovila zveza mestnih in okoličanskih pevskih društev. — Vzrokov, radi katerih prirejajo nekatera pevska društva več, druga pa manj veselice, je iskati v tem, da ena društva lahko vstrajajo ob prireditvi ene ali največ dveh veselice na leto, med tem ko morajo druga prirediti več veselice, da si tako omogočajo pokrivanje velikih stroškov. Nekatera pevska društva imajo, namreč brezplačne pevske prostore, druga plačujejo le malo ali celo nič za poučevanje v petju, med tem ko je zopet društev, katera nimajo ni ene, ni druge omenjenih udobnosti in zato morajo gledati, da si pomagajo s prirejenjem veselice.

Nada, da bi bile veselice, ako bi jih bilo manjše boljše obiskane, je po mojem mnenju neutemeljena. Naše, osobito mestno ljudstvo se je tako privadilo posebno poletnim veselice, da je le obžalovati, da nimamo več svetjakovskega vrta.

Res pa je, da bi dobro, ako ona društva, ki niso finančno toliko odvisna od dohodkov kake veselice, skrajšajo število istih. Ta zadnja pripomba pa ne zadevuje nobenega naših pevskih društev!

To je moje mnenje, pa brez zamere!
Star pevec II.

Pevsko društvo »Velesila« v Šklednju. Vspored veliki veselici, ki jo to društvo priredi dne 29. maja, bo nastopni:

1. Grivitea: koračnica, godba. 2. Iv. pl. Zajc: »Slava delu«, možki zbor. 3. Iv. pl. Zajc: »Čarovnica iz Boissy«, ouvertura, godba. 4. H. Sattner: »Po zimi iz šole«, mešan zbor. 5. Iv. pl. Zajc: »Večer na Savi«, godba. 6. Fr. Grbič: »Žitno polje«, mešan zbor. 7. Šebek: »Venček slov. narodnih pesmi«, godba. 8. H. Volarič: »Le pevaj ptičica«, mešan zbor. 9. Donizetti: »Kavatina iz opere »Lugrezia Borgia«, godba. 10. *.: »Posledice hude krokarije, ali umor v oglasnikih ulicah«, igra v enem dejanju.

Ples do 3. ure popoldne.

Dijak utonil. Iz Pazina nam pišejo dne 21. t. m.:

Danes ob 11. uri popoldne se je utopil dijak IV. razreda državnega nižjega gim-

nazija, Anton Korelič. On in še trojica drugih dijakov so se kopali v Foibi. Ker ni znal plavati, je hotel na plitvo. O tem pa se mu je slučajno spolznilo po gladkem kamenju, da je pal v globlino in utonil. Tovariši mu niso mogli pomoči, ker sami niso znali plavati. Hiteli so domov in obvestili ljudi o do godivši se nesreči. Ker ga niso mogli takoj najti, je trajalo kake tričetrt ure predno so ga izlekli. Došli zdravnik dr. Šebesta ni mogel družega, nego da je konstatiral nastopivšo smrt.

Društvo slov. planincev zaznamovalo je pot iz Drage mimo cerkve na Gročani na Veliko Gradišče. Dne 13. t. m. po 10. uri zjutraj prišli so tukaj mimo trije »taljančiči« silno žejni. Čudno so gledali nove znake in šepetali skrivnostno med seboj. Šli so dalje, vendar nekako nejevoljni. Kako daleč so šli, nismo mogli izvedeti. Sledi kažejo, da so bili le po cesti, ki vodi v bor. Zaak na hrastiču, ko se zavija v bor, je z nožem ostrgan, in hrastič so posušili. Znak na kamenu je nekoliko pokvarjen, na dveh borih sta znaka izginila, ker je skorja olupljena.

Toliko na znanje podružnici v Trstu.

Uboj. Predsinošnjim je bil izvršen na Trsteniku od do še nepoznane roke grozen zločin. Ustrelivši ga iz revolverja, je nekdo ubil 31-letnega Antona Lapana, ki je stalnoval v lastni hiši št. 265 na Greti, to je prav na Trsteniku.

Ko se je izvedelo v mestu o tem zločinu, je šel naš poročevalec takoj na lice mesta, da bi poizvedel kaj več. Prišedši na Trstenik je našel v gostilni Matije Koejančiča, p. d. pri Bulotu, preiskovalnega sodnika dra. Polanza, kateri je s pomočjo zapisničarja Riosa in redarstvenega nadzornika Rudolfa, izpraševal razne osebe.

Povemo na kratko, kakor je poizvedel naš poročevalec.

Pokojni Anton Lapan je delal, kakor kamnosek na mestnem tlaku. Bil je oženjen in zapuščal ženo Terezo, kateri je 29 let, in 4 otroke: Marijo, Antona, Ivana in Karola; najstarejša je Marija, kateri je 8 let, a najmlajši je Karol, kateremu je še le 6 mesecev. Včeraj popoldne kmalu po 4. uri je šel pokojni Anton Lapan od doma, rekši, da gre v Barkovlje. Žena je hotela zanjim, a on jo je zavrnil. Šel je v gostilno k Stareu. Pozneje je šel iz te gostilne v ono pri »rumeni hiši«, ki je last družine Pertot. Iz te gostilne je šel v gostilno g. Šenke, kjer je ostal do 10. ure in četrt. Ob 10. uri in pol so pa Matija Koejančič, njegova žena Katarina in njegova hči Amalija mej tem ko so se nahajali v lopi na vrtu pred gostilno, slišali streljanje. Matija Koejančič pravi, da je čul samo en strel, njegova hči Amalija, pa trdi, da je slišala 2 strela. Neki Štefan Jež ki stanuje na drugi strani hriba pa trdi, da je slišal 4 strela.

Včeraj zjutraj, ob 4. uri in pol je pa šel Ivan Lapan, brat Antona, iz hiše, a ko je bil kakih 10 metrov daleč, je našel svojega brata ležečega na stopnjicah. Ker je mislil, da spi, ga je skušal zbuditi, a pri tem je opazil, da mu je brat mrtev. Preiskavši ga bolje, je našel, da je ranjen s kroglo iz revolverja v desno stran trebuha. Obvestil je takoj pokojnikovo ženo, a potem redarstveno staznico v ulici Belvedere, katera je potem obvestila sodniško oblast.

Do sinoči se ni še nič izvedelo o zločinu. Truplo pokojnikovo je bilo pozneje prenešeno v mrtvašnico na pokopališče v Barkovljah.

Popravek. Resnici na ljubo in da rehabilitiramo spomin pokojnika, moramo, glede samomora Rudolfa Herzela, popraviti, da namreč ni on poneveril svoto 52.000 kron. S to svoto je pa ubežal blagajničar tvrde Gondrand, Albert Cozzi. Vseled tega, ker je bil kot upravitelj tukajšnje filijalko moralno odgovoren za to difraudacijo, se je pokojni Herzel ustrelil. Bil je v službi tvrde Gondrand 3 leta ter je vžival najvišje zaupanje od strani svojih višjih, kateri so imeli v njemu vzor poštenega uradnika.

56.000 vreč riža je prišlo v soboto v Trst s parnikom »Baron Eldontan«, dospevši iz Monmeina in Port Saida.

V Opatiji je bilo dne 1. septembra 1903 do vstetega 18. maja 1904 16.425 oseb. Od 12. maja do vstetega 18. maja je poraslo 315 oseb. Dne 18. maja je bilo navzočih 772 oseb.

Loterijske številke izrečane dne 21. maja:

Dunaj	9	2	36	27	82
Gradec	37	13	3	69	88

Razne vesti.

Kriva nesreča v Irigu. V ponedeljek popoldne je prišla v Irigo blizu Ojeka komisija delo za komasacijo zemljišča. Narod je bil skoro ves proti komasaciji. Komisar za komasacijo je napravil dve pogreški, katere ste narod razburile. Prvič ni priobčil ljudem, da je podatke o posestnikih zemljišča vzel iz stare zemljiške knjige in drugič ni priobčil takoj zakonske odredbe, da pripada neki nerazdeljen pašnik onim, ki so za komasacijo. V sredo je prišlo do burnih prizorov. Razburjeni kmetje so napadli nekoga posestnika Steva Damjanovića, ki je bil za komasacijo, da je komaj ušel. Dne 19. t. m. so se nemiri ponovili. Kmetje so se podali proti sodniškemu poslopju, kamor so metali kamenje ter napadli orožnike. Ti so streljali pri čemur so padli mrtvi neki Cvjeta Pešić, oče šestero otrok in še dva druga kmeti. Več jih je bilo pa ranjenih.

Za kratek čas. Trije hlapei so sedeli so sedeli okolo mize. Pred njimi je stala skleda žganjcev. Ker je bilo le malo oevirkov, premišljeval je vsaki od njih, kako bi dobil čim več tolikarj zaželenih oevirkov. »Veste kaj«, je začel prvi, »tako-le se pa solnce obrača!« in je obrnil skledo tako, da je imel oevirke pred seboj. Misli si je, dobro sem jo pogodil! Al dolgo se ni veselil te pridobitve, kajti k malu po tam se je oglasil drugi: »Tako se pa mesec obrača!« in že so bili oevirki pred njim. Pa tudi ta ni dolgo zajemal med oevirke, ker naenkrat je skleda izginola, kajti tretji hlapec jo je iz jeze rad početjeno svojih dveh tovarišev zgrabil in tlesčil ob tla vsakikom: »Tako-le strela udarja!«

Praktično. V Bretanji na Francozkemu je v nekih krajih navada, da mlada za močitev zrela dekleta prihajajo ob določenih praznikih na ples v rudečih jopicah, ki so okrašene z belimi ali rumenimi trakovi. Ti trakovi označujejo doto deklice. Vsak bel trak predstavlja srebro in označuje 100 frankov letnih dohodkov; vsaki rumen trak pa predstavlja zlato in označuje 1000 frankov letnih dohodkov. Ako li kojemu zakončelj nemu ugaja kaka deklica, že ve, koliko dote bo imela.

Koliko je v prometu velikih ladij. Anglezka ima 7530 ladij v domovini, 1023 pa v svojih kolonjah. Nemčija ima 1425 parnikov, ameriška mornarica šteje 862 ladij. Francozka 717, Norveška 962, Španska 459, Italija 365, Nizozemska 360, Rusija 573, Austro-ogrška 267, Švedska 750, Danska 385. Naša država je torej glede pomorskega prometa na zadnjem mestu.

Na dirkališču življenja. Ako bi milijon novorojenih otrok pričelo tekati za stavo na dirkališču in ako bi bilo možno to tečenje zasledovati, tedaj bi se opazalo približno sledeče:

Skoro 150.000 jih zginja po preteku enega leta, daljnih 53.500 izstopa po zopet enem letu iz vrst. Na koncu trinajstega leta jih manjka zopet 28.300; po 45 letih bi se jih pogrešalo zopet 500.000. Po 60 letih bi vidili na dirkališču še 267.000 sivolasihi ljudi, katerih število se skrči s 80 leti na 973. Konečno, po 95 letih, bi jih ostalo še 223 in le eda od milijona bi ušakal starost 108 let.

Osvojitelj Sibirijske. Iz Petrograda je došla uradna brzojavka, da so 19. t. m. slovesno odkrili v Novčerkarsku, glavnem mestu pokrajine donskih kozakov, spomenik Jermaka, osvojitelja Sibirijske. Kozak Jermak Tirmčevič doma iz donske pokrajine, je pod Ivanom Groznim leta 1581. z malo četo kozakov osvojil Sibirijo ter izročil v Mosku krono tega velikega in bogatega ozemlja omenjenemu cesrju.

Za kratek čas. Mlad deček je bil pri spovedi. Najzadnje se je spomnil še enega greha; malo se obotavljal ter potem rekel: »Kozolec sem preobrnil«. Na novo došli duhovnik, Nemec, ni umel, kaj deček misli s tem, a razjasniti stvar tudi deček ni mogel. »Vam pa pokažem« in v tistem hipu preobrnil je pravcat kozolec pred spovednico. Dve ženici, trdno prepričani, da je deček imel tako pokoro, šla sta takoj iz cerkve. »Ti«, dejali sta druga drugej, no če nalaga novi gospod take pokore, ne pojdevi k njemu.

Dolina smrti je ime neki zelo vroči, puščobni veliki dolini v južnem delu države Kalifornija. Njeno pravo ime je »Cushoila Val« in dno jej leži 80—90 metrov pod

GRLOBOL, KAŠELI, NAHOD, UPADAJE GLASU, KATAR itd. ozdravite z večkrat odlikovanimi

Pastiglie Prendini.

Nad 40 leten vspeh.

Izdeluje P. Prendini, lekarničar v Trstu. Neobhodno potrebne za govornike, pevce itd.

Varovati se pred ponarejanji ter zahtevati vedno »Pastiglie Prendini«, koje se prodajajo v lekarni Prendini in v vseh boljših lekarnah vsake dežele.

MATTONLEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.
(v lastni hiši.)

ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Dustrovan cenik brezplačno in franco.

izvrsten okus kave dosežete s primestanjem
Vydrove žitne kave
POSKUSITE! Vzorec dragovoljno.
Polnina 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.
»DOMACI PRIJATELJ«
vsem otupelim usnem poslom mesečnik.
Vydruva žitna kava Praga-VIII.

Kvaarna ROSSI

ulica S. Giovanni št. 16.
Telefon št. 1632.

Odprta celo noč.
Bogat izbor tu- in inozenskih in slovenskih časnikov.

TOVARNA POHIŠTVA
Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST
ulica Malcanton štv. 1.
po zelo nizkih cenah.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8
ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov
za otroke in odraslene.

Venci
od porcelana in biservov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.
Najnižje konkurenčne cene.

Vsakovrstna
zanesljiva semena

kakor: domače, lucerne ali nemške in rudeče deteje; velikanke rumene, bele in rudeče pese; repno seme; raznih trav in vseh vrst salat se dobivajo po nizkih cenah pri

Josipu Kordinu v Ljubljani,
pred Škofijo št. 4.
Kupuje pa brinjevo olje po visoki ceni.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 29,217.694.46 K Izplačane odškodnine: 78,324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ogodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vaak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obecnokoristne namene.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefona št. 847.

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Posiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“.

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROG

Točna postrežba in nizke cene.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Trajna razstava in izključna zaloga za Primorje vsakovrstnih kipov povsem umetniškega dela bodi od zmesi, romanskega kartona, opeke ali lesa razpel v vseh velikostih.

Lastna delalnica pianet, dalmatik, pluvial, roketov, kvadratov, kolarjev, mašin srajc itd. Izvračajo se tudi vsakovrstne veznine, zastave itd.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I in II. vrste, podob, vencev, križcev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm in umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogocastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinjša za zastave, pregrinjala idr.

Zaloga misalov, ritualov, diurnov ter tiskanih drugih mašinskih knjižic, svečnikov, svetil, kelhov in eborjev se srebrnim pokrovom.

Popravlja se vsakovrstne stvari. Naj se poskuša prepričati se o ugodnih cenah.

Zahteva naj se brezplačni cenik.

Posojila

ne manjše od 10.000 kron

na hiše, zemljišče, dedščine

KAROL OFNER

Ulica Caserma št. 6. - TRST. - Ulica Caserma št. 6.

(Posredovalci izključeni).

Zahtevajte le SELLE & KARY-je

Najboljše sredstvo za čiščenje vsakega obušala. Rumeno ali črno.

Najbolj se priporoča za Zoxcalis, Oscarja, Chevre-aux in lakirane čevlje

DUNAJ, XIII.

Martin Krže - Trst

Trg S. Giovanni št. 1.

Priporoča svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje, emajla, kositarja, ali cinka, radalje posamentarije, kletke itd.

Za gostilničarje pipe, krogle, zemljeno in stekleno posodo za vino.

Razpošilja na deželo.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pletenine, šasfov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbosov in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Postrežba na dom.

Cene zmerne.

Tovarna pohištva Ignacij Kron, Trst,

ul. Cassa di Risparmio 5
Telefon št. 216.

Zaloga obuvala in čevljarški mojster

Josip Stantič

zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, e. kr. priv. lloyd orož, e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljšo voščilo (biks) — Fredin

Cene nizke. Postrežba točna.

Novi ilustrirani katalogi se po izjalo na deželo franco.

Zaloga obuvala.

Piazza Nuova št. 1.

— TRST —

- Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn. -

Tovarna nadplavov ter vseh predmetov te stroke.

Ugodne cene.

M. MADRIZ

Zaloga obuvala.

Via delle Poste št. 3.

— TRST —

Zaloga belgijske platenine, namiznih predmetov ter bombaževine

PETER KLANSICH TRST

Piazza Nuova (Gadola) št. 1.

Čipke - Pletenine - Nogovice - Spodnja oblačila - Tapeti - Pokrivala.

Posebnost: oprava za neveste.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, priporočil, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kaviče.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borova narodila.

Podružnica v Sapljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.